

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความพร้อมในการใช้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 1 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพร้อมในการใช้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 1 โดยมีขอบเขตการศึกษาความพร้อมในด้าน ต่อไปนี้ ประการแรก ความรู้ความเข้าใจในระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของบุคลากร ประการที่สอง การมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และประการสุดท้าย ความพร้อมตามมาตรฐานการจัดการทางการเงินทั้ง 7 ด้าน การศึกษาครั้งนี้มีวิธีการ ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 1 ในปีการศึกษา 2545 จำนวน 6 แห่ง รวมทั้งสิ้น 616 คน โดยจำแนก เป็น 3 กลุ่มดังนี้

- กลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่ จำนวน 6 คน
- กลุ่มที่ 2 ผู้ช่วยผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้ช่วยผู้อำนวยการ / ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ทั้ง 4 ฝ่าย จำนวน 24 คน
- กลุ่มที่ 3 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนวิชาต่าง ๆ จำนวน 502 คน
- กลุ่มที่ 4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่รวมผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยตำแหน่ง จำนวน 84 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 1 ในปีการศึกษา 2545 จำนวน 6 แห่ง รวมทั้งสิ้น 271 คน โดยจำแนกเป็น

- กลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร ใช้ประชากรประกอบด้วย ผู้อำนวยการ / อาจารย์ใหญ่ จำนวน 6 คน
- กลุ่มที่ 2 ผู้ช่วยผู้บริหาร ใช้ประชากรประกอบด้วย ผู้ช่วยผู้อำนวยการ / ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ทั้ง 4 ฝ่าย จำนวน 24 คน
- กลุ่มที่ 3 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนวิชาต่าง ๆ สุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Robert V. Krejcie และ Eayle W. Morgan (นิกา เมธาวีชัย 2543 : 80) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 217 คน กำหนดขนาดตัวอย่างของแต่ละสถานศึกษา ตามสัดส่วนจำนวนประชากรของแต่ละสถานศึกษา
- กลุ่มที่ 3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่รวมผู้อำนวยการโรงเรียนซึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยตำแหน่ง สุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 30 (นิกา เมธาวีชัย 2543 : 76) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 24 คน

รายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 1

ลำดับ ที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนประชากร				จำนวนกลุ่มตัวอย่าง			
		ผู้ บริหาร	ผู้ช่วย ผู้บริหาร	ครูและ บุคลากรทาง การศึกษา	คณะ กรรมการฯ	ผู้ บริหาร	ผู้ช่วย ผู้บริหาร	ครูและ บุคลากรทาง การศึกษา	คณะ กรรมการฯ
1.	สุวรรณารามวิทยาคม	1	4	113	14	1	4	49	4
2.	มัธยมวัดคูคีตาราม	1	4	99	14	1	4	43	4
3.	สตรีวิเศษวัง	1	4	98	14	1	4	42	4
4.	วัดบวรมงคล	1	4	68	14	1	4	29	4
5.	วิมุตยารามพิทยากร	1	4	87	14	1	4	38	4
6.	มัธยมวัดนายโรง	1	4	37	14	1	4	16	4
	รวม	6	24	502	84	6	24	217	24

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยการศึกษาจากเอกสาร ตำรา ผลงานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานตามตำแหน่ง การเข้าร่วมประชุมชี้แจง สัมมนา หรืออบรมเกี่ยวกับงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงาน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดความรู้ความเข้าใจในระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. แบบวัดความรู้ความเข้าใจในระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน จำนวน 10 ข้อ ที่มีข้อความทางบวกและทางลบ

โดยมีวิธีการให้คะแนนดังนี้

ข้อความทางบวก 7 ข้อ เลือกตอบ "ใช่" ได้ 1 คะแนน

ข้อความทางลบ 3 ข้อ เลือกตอบ "ไม่ใช่" ได้ 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

ค่าเฉลี่ย	8.00 - 10.00	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ย	6.00 - 7.99	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับดี
ค่าเฉลี่ย	4.00 - 5.99	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	2.00 - 3.99	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
ค่าเฉลี่ย	0.00 - 1.99	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับต่ำมาก

2. แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ มีจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามระดับความพร้อมตามมาตรฐานการจัดการทางการเงินทั้ง 7 ด้าน แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. แบบสอบถามระดับความพร้อมตามมาตรฐานการจัดการทางการเงินทั้ง 7 ด้าน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ครอบคลุมมาตรฐานการจัดการทางการเงินทั้ง 7 ด้าน จำนวน 35 ข้อ ดังนี้

1. การวางแผนงบประมาณ	5	ข้อ
2. การคำนวณต้นทุนผลิต	5	ข้อ
3. การจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง	5	ข้อ
4. การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ	5	ข้อ
5. การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน	5	ข้อ
6. การบริหารสินทรัพย์	5	ข้อ
7. การตรวจสอบภายใน	5	ข้อ

โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	มีความพร้อมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพร้อมมาก
3	หมายถึง	มีความพร้อมปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพร้อมน้อย
1	หมายถึง	มีความพร้อมน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลผล

ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	มีความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	มีความพร้อมอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	มีความพร้อมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

(นิภา เมธาวีชัย 2543 : 125)

2. ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาปรับปรุงความพร้อมในการใช้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้น ผลงานเป็นแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 7 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability)

1. การหาความเที่ยงตรง นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ผู้ควบคุมภาคนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแนะนำ และนำมาปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นนำร่างแบบสอบถามฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบและนำมาปรับปรุงแก้ไข

2. การหาค่าความเชื่อมั่น นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 1 จำนวน 33 ราย และนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นรายข้อ (Item Analysis) โดยวิธีหาความสัมพันธ์ภายในตามสูตร Pearson's product moment correlation coefficient และความเชื่อมั่นรวมโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่า $\alpha = 0.98$

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือจากประธานฝ่ายธุรการ สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 1 ซึ่งเป็นฝ่ายที่ดำเนินการเรื่องระบบงบประมาณของสถานศึกษา ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตบรมราชชนนี 1

2. นำหนังสืออนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมแบบสอบถามจำนวน 271 ฉบับ ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และขอรับแบบสอบถามคืนภายใน 10 วัน สำหรับบางสถานศึกษาที่ได้แบบสอบถามคืนยังไม่ครบ ได้ดำเนินการติดต่อขอรับแบบสอบถามทางโทรศัพท์ และติดตามเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองอีกครั้ง ได้แบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 271 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาแต่ละฉบับ แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ พร้อมลงรหัสข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่

1. ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์โดยวิธีการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน วิเคราะห์โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. การมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน วิเคราะห์โดยวิธีการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
4. ความพร้อมตามมาตรฐานการจัดการทางการเงินทั้ง 7 ด้าน วิเคราะห์โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)